

บทที่ 8

ปัจจัยการดำเนินงาน : แนวร่วมและการเงิน

1. นำบท

ในการดำเนินงานของพรรคการเมือง นอกจากพรรคจะต้องอาศัยการจัดองค์การพรรคที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ เช่น องค์กรนำ ผู้นำ นโยบาย สมาชิก สายงานภายในพรรค แล้ว ยังต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอีกสองปัจจัยคือ องค์การทางสังคม ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ คอยช่วยเหลือควบคู่กันไป ในลักษณะที่เปิดเผย หรือปกปิด และปัจจัยที่ 2 คือ งบประมาณ การใช้จ่าย และที่มาของรายได้ของพรรค

2. องค์การนอกพรรค

องค์การนอกพรรคการเมืองนี้หมายถึง กลุ่มหรือองค์การที่คอยหนุนพรรคการเมือง หรือ auxiliary organizations or groups กลุ่มและองค์การนี้พรรคการเมืองอาศัยประโยชน์ในหลายด้าน เช่น

- การเผยแพร่นโยบายและอุดมการณ์ของพรรคการเมือง สามารถกระทำได้โดยผ่านองค์การ หรือกลุ่มเหล่านี้

- การช่วยหาเสียง รณรงค์การเลือกตั้ง

- การสนับสนุนพรรคการเมืองในด้านการเงิน

กลุ่มหรือองค์การต่าง ๆ เหล่านี้จะคอยให้การสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่กลุ่มเห็นพ้อง ซึ่งในวิถีชีวิตทางการเมืองของอเมริกันถือว่า องค์การหรือกลุ่มนอกพรรคนี้เป็นกลไกทางการเมือง เนื่องจากกลุ่มบางกลุ่มได้ให้การสนับสนุนพรรคทั้งในด้านการเงิน การหาเสียง การโฆษณาให้แก่พรรค บางครั้งก็ยินยอมให้ใช้บุคลากรของกลุ่มไปทำงานให้แก่พรรคในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเรามักจะเรียกกันในปัจจุบันว่า "แนวร่วมพรรคการเมือง"

ที่มาของแนวร่วม

ที่เรียกว่าแนวร่วมหรือองค์การนอกพรรคการเมืองมาจาก กลุ่ม องค์การ สมาคม ชมรม ในสังคม และมักจะแยกออกเป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ กลุ่มทางเศรษฐกิจ และกลุ่ม หรือองค์การอื่น ๆ

2.1 กลุ่มทางเศรษฐกิจ เป็นกลุ่มที่รวมตัวกันโดยเหตุผลทางเศรษฐกิจ เช่นกลุ่มทางธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจทางการเกษตร ธุรกิจการเงินการธนาคาร ธุรกิจการค้า เป็นต้น กลุ่มทางเศรษฐกิจนี้มีส่วนช่วยให้พรรคการเมืองในระบบการปกครองประชาธิปไตยแบบทุนนิยมมีชีวิตขึ้นมาได้ ซึ่งในเรื่องรูปการปกครองกับระบบเศรษฐกิจจะต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน¹ นอกจากนี้แล้วพรรคการเมืองที่มีลักษณะโครงสร้างแบบมวลชน เช่น พรรคสังคมนิยม พรรคคอมมิวนิสต์ มักจะได้รับการสนับสนุนโดยกลุ่มหรือองค์การผู้ใช้แรงงาน มากกว่ากลุ่มเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น ตัวอย่าง

พรรคการเมืองในสหรัฐอเมริกา เช่น พรรคเดโมแครต ก็จะได้รับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และเงินปลอบใจบ่อยครั้งจากสมาคมผลิตผลแห่งชาติ และองค์การคลังสินค้าทางการเกษตรแห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันกับที่พรรครีพับลิกัน ก็ได้รับเงินช่วยเหลือจากสหภาพชาวไร่ชาวนาแห่งชาติ

ในประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศในโลกที่ 3 พรรคการเมืองจำต้องอาศัยความช่วยเหลือจากกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งปรากฏอยู่ทั่วไปและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและในทางการเมืองในประเทศนั้น ๆ ความช่วยเหลือจะปรากฏในลักษณะของเงินทุน เป็นผลให้พรรคการเมืองตกอยู่ภายใต้อิทธิพลและการบงการของกลุ่มผลประโยชน์ แทนที่จะกลายเป็นองค์การนอกพรรค หรือแนวร่วมกลับลายเป็น ส่วนหนึ่ง หรือ ส่วนหนือของพรรคการเมืองไป

ในประเทศอังกฤษกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ มิได้เป็นแนวร่วมหรือองค์การนอกพรรคแต่เป็นองค์การในพรรค คือมีส่วนช่วยให้เกิดพรรคการเมืองขึ้นมา คือ พรรคแรงงานอังกฤษ (British Labour Party) กลุ่มเหล่านี้ได้แก่ องค์การทางการเศรษฐกิจ สหกรณ์ สมาคม ฯลฯ

ในประเทศไทยก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับประเทศในโลกที่ 3 อื่น ๆ คือลักษณะที่องค์การทางผลประโยชน์มีอิทธิพลเหนือพรรคการเมือง และหรือความสัมพันธ์ที่ไม่เปิดเผยระหว่างพรรคการเมืองกับกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

¹ ตามแนวคิดของ Robert A. DAHL ในผลงานที่ชื่อว่า Modern Political Analysis ได้จัดไว้ดังนี้

The Political system is		The economic system is	
1	A Democracy	Capitalism	
2	A Democracy	Socialism	
3	A Dictatorship	Capitalism	
4	A Dictatorship	Socialism	

2.2 กลุ่มหรือองค์การอื่นๆ เป็นกลุ่มที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องหรือตกอยู่ภายใต้อาณัติของพรรคใดพรรคหนึ่ง แต่ทว่าในบางโอกาสก็ประกาศแสดงตัวสนับสนุนพรรคการเมืองบางพรรคเหมือนกัน ลักษณะของกลุ่มหรือองค์การนี้ได้แก่กลุ่มทางสังคม และกลุ่มทางอุดมการณ์ ซึ่งพอจะแยกได้เป็น กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน กลุ่มชาตินิยม กลุ่มศาสนา

- ในสหรัฐอเมริกา กลุ่มเยาวชนและกลุ่มสตรี มีบทบาทช่วยเหลือพรรคการเมืองสองพรรคใหญ่ คือ

- กลุ่มยูเวโมแครต (The Young Democrats) เป็นองค์การที่มีอุดมการณ์ไปในแนวเดียวกันกับพรรคเดโมแครต

- กลุ่มยูวีบีปรีทิกัน (The Young Republicans) เป็นองค์การที่มีอุดมการณ์ไปในแนวเดียวกันกับพรรครีพับลิกัน รวมทั้งกลุ่มสตรีขว้างจัด (Ultra Conservative) เช่นกลุ่ม Liberty Bells และกลุ่ม Pro-America

- สันนิบาตสตรีผู้ออกเสียงเลือกตั้ง (League of Women Voters)

- ในยุโรป เช่นในฝรั่งเศส พรรคการเมืองสำคัญที่เคยมีบทบาทหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 คือ พรรคโกลลิสต์ (UDR หรือพวก Gaullist) ที่มีองค์การนอกพรรคที่สนับสนุนพรรคนี้คือ

- องค์การเยาวชนโกลลิสต์

- องค์การสตรีโกลลิสต์

- องค์การสนับสนุนเดอโกลด์

สำหรับพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกันกับพรรคคอมมิวนิสต์ในอิตาลีและสเปน ที่มีองค์การในลักษณะของแนวร่วมคือ

- องค์การเยาวชนคอมมิวนิสต์

- องค์การสตรีคอมมิวนิสต์

- องค์การแรงงาน

กลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีบทบาทและประสิทธิภาพอย่างมาก เป็นกลุ่มอาสาสมัครทางการเมืองตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนให้เป็นนักการเมืองในอนาคต เช่น ในสมัยสาธารณรัฐที่ 4 ของฝรั่งเศส (ค.ศ.1946-1958) ซึ่งเป็นระยะของความล้มเหลว ของระบบพรรคการเมืองของฝรั่งเศสนั้น สโมสร การเมือง (Political Club) ได้ช่วยพัฒนาการเมืองในด้านความรู้แก่พวกที่เรียกตัวเองว่า เป็นฝ่ายขวา และฝ่ายซ้ายได้เป็นอย่างดี

- สำหรับสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบพรรคเดียว (One Party System) การปกครองกระทำโดยพรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งรวบอำนาจเด็ดขาด แต่ก็ยังเปิดโอกาสและให้ความสำคัญแก่องค์การนอกพรรคเช่นกัน แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ เช่น องค์การเยาวชน องค์การสตรี เป็นต้น

- ส่วนในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน พรรคคอมมิวนิสต์จีนก็ให้ความสำคัญแก่องค์การนอกพรรคมากไม่ว่าจะเป็น องค์การเยาวชน องค์การสตรี และองค์การอื่น ๆ ซึ่งพรรคเรียกว่าเป็นองค์การมวลชน (Mass Organization)

- ในประเทศไทย องค์การมวลชนที่สนับสนุนพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็นแนวอุดมการณ์อนุรักษนิยม หรือ เสรีนิยม และแม้แต่สังคมนิยม ต่างก็แสดงออกถึงการสนับสนุนพรรคการเมืองที่อยู่ในแนวความคิดและอุดมการณ์ทางสังคมนิยมเดียวกัน เช่น

- อุดมการณ์ฝ่ายขวา และฝ่ายกลางก็มี กลุ่มนวมพล กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มกระทิงแดง

- อุดมการณ์ฝ่ายก้าวหน้า ก็มี ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา องค์การแรงงาน ซึ่งปรากฏชัดในช่วงหลัง 14 ตุลาคม 2516

8. การเงิน

เงินเป็นปัจจัยในการบริหารงาน² เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ เงินเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานทั้งในระดับองค์การ ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับระหว่างประเทศ ซึ่งก็เช่นเดียวกับพรรคการเมืองที่ต้องอาศัยเงินเป็นปัจจัยในการดำเนินกิจกรรมของพรรคในทางการเมือง พรรคการเมืองส่วนใหญ่ในประเทศเสรีนิยมทั้งหลายทั้งในสหรัฐอเมริกา ในยุโรป และในเอเชีย ต่างก็ประสบปัญหาในเรื่อง รายได้ หรือ การเงิน ของพรรคเช่นกัน เช่นปัญหาในเรื่องของการสนับสนุนกิจกรรมของพรรคด้วยเงินอุดหนุน ซึ่งในบางครั้งก็เป็นที่ยอมรับว่าการให้เงินช่วยเหลือพรรคการเมืองก็ไม่เป็นการถูกต้องในข้อที่ว่า เงินนั้นสามารถบันดาลทุกอย่างได้ แม้แต่การซื้อเสียง เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้พรรคการเมืองที่มีรายได้มากได้เปรียบพรรคการเมืองที่ยากจน และพรรคที่มีเงินทุนมากมักจะ เป็นฝ่ายที่ชนะการเลือกตั้งทุกครั้งไป ฉะนั้น ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่าเงินทุนของพรรคควรจะมาจกแหล่งใด ควรมาจากภาครัฐบาล คือ ภาคมหาชน หรือควรจะมาจกภาคเอกชน ภาครัฐบาลหมายความถึง

²ในแนวบริหารรัฐกิจแบบใหม่การที่จะบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผลจะต้องอาศัยปัจจัย 4 ประการ หรือ 4M คือ Money (เงิน) Men (กำลังคน) Management (การจัดการ) Material (อุปกรณ์)

การที่รัฐจะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองทุกพรรคเท่าเทียมกัน โดยคิดตามจำนวนหรือขนาดของพรรค

ตามจำนวนหมายถึง ตามจำนวนสมาชิกพรรค เช่น พรรคที่ใหญ่ก็ให้มาก พรรคที่เล็กก็ให้น้อย แต่การกำหนดเช่นนี้จะทำให้พรรคมวลชนได้เปรียบ เพราะมีสมาชิกมากมาย ส่วนพรรคชนชั้นจะเสียเปรียบ เพราะมีสมาชิกจำนวนน้อย อย่างไรก็ตามกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการณรงค์เลือกตั้งให้เท่ากัน ก็อาจเป็นการแก้ไขปัญหาได้ส่วนหนึ่ง

3.1 ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียง

3.1.1 สหรัฐอเมริกา เป็นชาติที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการแข่งขันรับเลือกตั้งมากที่สุดในโลก อันสืบเนื่องมาจากโครงสร้างทางการเมือง คือ การเลือกตั้งกันในทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับมลรัฐ และระดับสหรัฐ จำนวนสถานที่ที่จะทำการเลือกตั้ง (elective offices) มีมากกว่า 500,000 หน่วยการเลือกตั้งตัวแทนประชาชนที่ถือว่าต้องใช้จ่ายมากเป็นพิเศษ คือ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และประธานาธิบดีซึ่งทุก ๆ 4 ปี จะมีการเลือกตั้ง ส่วนตำแหน่งผู้ว่าการมลรัฐ (governor) และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องกระทำทุก ๆ 2 ปี

จากการวิเคราะห์ตัวเลขค่าใช้จ่ายการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเมื่อ ค.ศ.1966 นั้น ประมาณว่า 250 ล้านดอลลาร์ที่เป็นรายจ่ายจะมาจากภาคเอกชน (Private sources) และอีก 100 ล้านดอลลาร์จะมาจากหน่วยงานรัฐบาล (public agencies) จากตัวเลขปี ค.ศ.1968 คือ 350 ล้านดอลลาร์ เมื่อเปรียบเทียบกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อปี ค.ศ.1952 ที่ใช้จ่ายไปเพียง 100 ล้านดอลลาร์ และคาดกันว่าในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ.1972 จะต้องใช้จ่ายไป 400 ล้านดอลลาร์

การแจกแจงรายจ่าย สามารถแยกได้ คือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง การจัดหาที่ทำการหาเสียงที่จะต้องเช่า ค่าจ้างคนงานเจ้าหน้าที่ ค่าภาษี ค่าเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงาน การพิมพ์ใบโฆษณา ค่าทำเข็ม สัญลักษณ์ต่าง ๆ ค่าโทรศัพท์ โทรเลข การพิมพ์แจกจ่ายเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่งไปให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงโดยทางไปรษณีย์ นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายสำหรับการหาเสียงทางโทรทัศน์ วิทยุ ในช่วง 3 เดือนก่อนการเลือกประธานาธิบดีคือ ในช่วง 3 เดือน ระหว่างเดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน ซึ่งในปี ค.ศ.1960 ต้องจ่ายไปประมาณ 14.2 ล้านดอลลาร์ หรือราว ๆ 280 ล้านบาท

ค.ศ.1962 ใช้จ่ายไป 20 ล้านดอลลาร์ (400 ล้านบาท)

ค.ศ.1966 ใช้จ่ายไป 32 ล้านดอลลาร์ (640 ล้านบาท)

ค.ศ.1968 ใช้จ่ายไป 59 ล้านดอลลาร์ (1,180 ล้านบาท)

ปัจจุบันในสหรัฐอเมริกา เครื่องมือเครื่องใช้สำคัญในการรณรงค์หาเสียง ได้แก่ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ ค่าใช้จ่ายในด้านนี้บรรดาวุฒิสมาชิก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 535 คนต้องจ่ายในปี 1972 นั้น ขึ้นสูงถึง 69-70 ล้านดอลลาร์

3.1.2 ในประเทศอังกฤษ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าเป็นสมาชิกในสภาสามัญ (House of Commons) ตามกฎหมายห้ามใช้เงินไม่เกินคนละ 2,887 เหรียญสหรัฐ และตามสถิติของการเลือกตั้งของอังกฤษเมื่อปี ค.ศ.1966 นั้น ผู้สมัครของพรรคอนุรักษนิยมใช้เงินประมาณคนละ 2,045 เหรียญสหรัฐ ผู้สมัครของพรรคกรรมกรใช้จ่ายเงินประมาณคนละ 2,033 เหรียญสหรัฐ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอังกฤษ ก็ได้จัดบริการช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกหลายด้าน เช่น ผู้สมัครจะได้รับบริการส่งพัสดุภัณฑ์ โดยไม่คิดมูลค่า สำหรับส่งสิ่งของที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง แต่ก็ยังห้ามมิให้ซื้อเวลาสถานีโทรทัศน์เพื่อการหาเสียง เนื่องจากแต่ละพรรครัฐบาลได้จัดเวลาให้ออกอากาศตามอัตราส่วนของสมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกอยู่ในสภาล่าง ในปี ค.ศ.1967 พรรคอนุรักษนิยมคาดว่าจะต้องใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งราว 2.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

3.1.3 ในฝรั่งเศส การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อกลางปี ค.ศ.1960 ผู้สมัครแต่ละคนจะต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้งราว 5,000 เหรียญสหรัฐ สำหรับเขตเลือกตั้งในนครสำคัญๆ ส่วนค่าใช้จ่ายในเขตเลือกตั้งชนเมือง ต่างจังหวัด และชนบท ผู้สมัครแต่ละคนต้องเสียค่าใช้จ่ายคนละ 10,000 เหรียญสหรัฐ

4. ที่มาของเงินทุน

ปัญหาเรื่องที่มาของเงินทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง เป็นปัญหาสำคัญของพรรคการเมืองในปัจจุบัน การหาเงิน จะใช้วิธีการใดที่เหมาะสมในประเทศค่ายตะวันตกที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ไม่มีพรรคการเมืองใหญ่ๆ พรรคใดสามารถที่จะยืนอยู่ได้ด้วยเงินอุดหนุนจากสมาชิกพรรคการเมืองแต่อย่างเดียว กล่าวได้ว่า พรรคการเมืองในประเทศที่มีการเลือกตั้งกันโดยเสรีนั้น ที่มา สำคัญของเงินช่วยเหลือพรรคการเมือง ได้แก่ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มเอกชนที่ประกอบธุรกิจ (ดูตารางถัดไป) กลุ่มกรรมกรผู้ใช้แรงงาน รวมถึงกลุ่มครอบครัวหรือเอกชนที่มั่งคั่ง เงินช่วยเหลือพรรคการเมืองที่รัฐบาลได้วางไว้ใน พ.ร.บ. เงินบริจาคจากสมาชิกที่มีจำนวนมากมายต่างก็เป็นที่มาของรายได้เหมือนกัน ที่มาแหล่งสุดท้ายคือ รายรับที่

ได้จากผู้สมัครในนามของพรรคนั้น ๆ

ในเยอรมันตะวันตก รัฐบาลได้ช่วยเหลือพรรคการเมืองโดยวิธีการให้ เช่น สถานที่ประชุม อานพาหนะ ฯลฯ

ในประเทศอังกฤษ พรรคการเมืองจะมีรายได้จากค่าสมัคร และค่าช่วยเหลือพรรคจากการจำหน่ายลอตเตอรี่ ฟุตบอล งานออกร้าน งานรื่นเริง กิจกรรมทางสังคม มีการออกรางวัล หรือการบริจาคในกรณีพิเศษ

ส่วนในอเมริกา ค่าเงินเข้าพรรคมักใช้วิธีการจัดงานเลี้ยงอาหารเย็น (Dinner) โดยการจำหน่ายบัตรใบละ 10 ถึง 1,000 เหรียญสหรัฐ

ในประเทศเดนมาร์ก³ รัฐบาลได้ตรากฎหมายพรรคการเมือง โดยให้อำนาจรัฐเข้าไปควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง ที่มาของรายได้ของพรรคการเมืองเดนมาร์กนั้น กฎหมายพรรคการเมืองได้อนุญาตให้กระทำได้ 13 วิธี เช่น การจัดการแข่งขันกีฬา การบันเทิง การออกสลากกินแบ่งจากการหักเงินเดือนของสมาชิกรัฐสภาที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง จากค่าบำรุงสมาชิก จากการบริจาค ได้เกิดปัญหาขึ้นว่า พรรคการเมืองควรเลี้ยงตัวเอง หรือควรจะได้รับ การอุปถัมภ์จากรัฐ ฝ่ายที่เห็นว่าควรให้รัฐเข้าอุปถัมภ์พรรคการเมืองได้ให้เหตุผลว่า ถ้าหากให้พรรคการเมืองแสวงหารายได้เองแล้ว จะทำให้พรรคคนนั้นต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของผู้ที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน ซึ่งก็ได้แก่กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้นรัฐควรช่วยเหลือพรรคในด้าน การเงิน เพื่อจะได้เป็นพรรคตามอุดมคติ แต่อีกฝ่ายคัดค้านว่ารัฐไม่ควรช่วยพรรคในด้านการเงิน เพราะรัฐมีภาระที่สำคัญกว่าในการใช้จ่ายเงินจำนวนนี้

ที่มาจากหน่วยธุรกิจเอกชน

หมายความว่า เงินทุนของพรรคการเมืองโดยเฉพาะในประเทศเสรีนิยม เช่น สหรัฐอเมริกานั้น ได้มาจากหน่วยธุรกิจด้านการเกษตร และกลุ่มผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ การให้เงินช่วยเหลือพรรคการเมืองส่วนใหญ่ก็มีความหมายที่จะให้กลุ่มคนได้รับการปฏิบัติที่ดีจากสมาชิกรัฐสภา ที่กลุ่มคนสนับสนุนอยู่ รวมทั้งการช่วยปกป้องผลประโยชน์ให้กลุ่มคน ซึ่งมักจะออกมาในรูปแบบของอัตราภาษีที่ถูกเก็บค่าในสาขาธุรกิจนั้น ๆ ส่วนตัวแทนหรือหัวหน้ากลุ่มก็อาจจะได้รับการตอบแทนโดยได้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร ในคณะกรรมการการออกกฎหมายข้อบังคับที่มีอำนาจในสาขาของงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนั้น ๆ เช่น

³ข้อบังคับตามกฎหมายพรรคการเมืองก่อนการปฏิวัติ ค.ศ. 1980 โดยนายพร Kenan Evren

* ตารางหน้าต่อไปนี้เป็นกรแสดงถึงเงินรายได้ของพรรคการเมืองประชาธิปไตยของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก และจัดตั้งรัฐบาลมาตลอด หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เงินรายได้นี้มาจากกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเงินรายได้ที่มาจากแหล่งอื่นก็คือ เงินบริจาคและค่าสมาชิกพรรค

แหล่งที่มาของเงินสนับสนุนพรรคเสรีประชาธิปไตย
ในปี 1972 (เฉพาะที่เกิน 10 ล้านเยน)

Name of Trade Associations, Companies	Money (Yen)
1. The Association of Tokyo Banks	400,000,000
2. The Federation of Japan Steel	400,000,000
3. The Association of Japan Car Industry	368,300,000
4. The Stocking Companies (Tokyo, Osaka, Nagoya)	200,000,000
5. The Federation of Oil	120,000,000
6. The Association of Japan Trade	120,000,000
7. The Friends of Provincial Banks	120,000,000
8. The Association of Life Insurance	90,000,000
9. The Private Railways (13 Top Companies)	90,000,000
10. The Association of Cement Companies	80,000,000
11. The Association of Japan Property Insurance	65,000,000
12. The Association of Japan Trust	60,000,000
13. Mitsubishi Heavy Industry	47,000,000
14. Ishikawa Jima-harima Heavy Industry	30,000,000
15. The Association of Plate Glass	30,000,000
16. The Association of All-Japan General Banks	25,000,000
17. Hitachi Ship-Building	25,000,000
18. The Association of All-Japan Trust	15,000,000
19. The Association of Japan Rubber	11,000,000
20. The Association of Japan Textile	10,000,000

ที่มา แปลสรุปจาก Jiminto : Kyo to Asu (พรรคเสรีประชาธิปไตย วันนีและพรุ่งนี้) แผนกข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไมนชิ โตเกียว ค.ศ.1973 หน้า 187.

อ้างใน ประเสริฐ จิตติวัฒน์พงศ์, *บทความรัฐสภาโฉมหน้าการเมืองญี่ปุ่น* สำนักพิมพ์กราฟิคอร์ส กรุงเทพฯ พ.ศ.2522 หน้า 73.

ที่มาจากหน่วยธุรกิจเอกชน

หมายความว่า เงินทุนของพรรคการเมืองโดยเฉพาะในประเทศเสรีนิยม เช่น สหรัฐอเมริกา นั้น ได้มาจากหน่วยธุรกิจด้านการเกษตร และกลุ่มผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ การให้เงินช่วยเหลือพรรคการเมืองส่วนใหญ่ก็มีความหมายที่จะให้กลุ่มตนได้รับการปฏิบัติที่ดีจากสมาชิกรัฐสภาที่กลุ่มตนสนับสนุนอยู่ รวมทั้งการช่วยปกป้องผลประโยชน์ให้กลุ่มตน ซึ่งมักจะถูกออกมาในรูปของอัตราภาษีที่ถูกเก็บค่าในสาขาธุรกิจนั้น ๆ ส่วนตัวแทนหรือหัวหน้ากลุ่มก็อาจได้รับการตอบแทนโดยได้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร ในคณะกรรมการการออกกฎข้อบังคับที่มีอำนาจในสาขาของงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนั้น ๆ เช่น สมาพันธ์ทางการค้า องค์การพาณิชย์ระหว่างรัฐ นอกจากนี้ในสหรัฐอเมริกา การให้เงินอุดหนุนพรรคอาจมีผลในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลสูงสุด (Supreme Court) ได้

การที่นักการเมืองอเมริกันระดับสูง เช่น รองประธานาธิบดี Spiro Egnew สมัยนาย R.M. Nixon ต้องลาออกจากตำแหน่งก็เนื่องมาจากข้อกล่าวหาว่า เขาได้รับเงินตอบแทนจากบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง ถึงแม้ว่าจะเป็นเหตุการณ์ก่อนที่จะดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีแล้วก็ตาม ก็ยังเป็นผลให้เขาต้องลาออกจากตำแหน่ง ส่วนกรณีอื้อฉาว Watergate นั้น⁴ ถือว่าเป็นการใช้เงินของพรรคไปในทางที่ผิด เป็นผลให้ประธานาธิบดี R.M. Nixon ต้องลาออก เพราะคดีนี้ไปถึงสภา Congress และศาลสูงสหรัฐ โดยเหตุว่าผู้ที่พัวพันในคดีนี้มีมากมายและเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินของพรรค ทำให้มีการทบทวนอำนาจฝ่ายบริหาร และทบทวนการใช้จ่ายเงินของแต่ละพรรค

6. การควบคุมการใช้จ่ายเงิน

ในสหรัฐอเมริกา เกิดปัญหาว่าเหตุใดบุคคลต่าง ๆ และกลุ่มต่าง ๆ จึงต้องให้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง ซึ่งก็ปรากฏว่าเป็นการให้เพื่อความภูมิใจในความเป็นพลเมือง ที่ทำหน้าที่ให้ความร่วมมือกับสังคม หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการช่วยเหลือเพราะเห็นว่า ถ้าหากให้การสนับสนุนทางด้านเงินแล้วพรรคที่สนับสนุนจะสามารถสนองนโยบายเศรษฐกิจหรือสังคมที่ตนเองเห็นด้วย

⁴กรณี Watergate คือการสืบความลับที่ทำการของพรรคเดโมแครต โดยผู้นำฝ่ายบริหาร คือ ประธานาธิบดี นิกสัน ซึ่งสังกัดพรรครีพับลิกัน

ในญี่ปุ่นกรณีหัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตยในอดีตคือ นายทานากา ถูกกล่าวหาและสอบสวน กรณีการรับสินบนจากบริษัทจำหน่ายเครื่องบินอเมริกันชื่อ ด็อคคัส ทำให้ นายทานากา ซึ่งกำลังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอยู่ ถูกกรมอัยการสั่งจับแต่ประกันตัวออกไปหลังถูกควบคุมตัว 1 เดือน อีกทั้งยังถูกสื่อมวลชนเปิดโปงต่อไปอีกว่า นายทานากาใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์และหลีกเลี่ยงภาษีตลอดจนหาเงินจำนวนมากเพื่อซื้อเสียงในคราวเลือกตั้งประธานพรรคปี ค.ศ. 1972

โดยที่นโยบายนั้นจะกลายเป็นรัฐบัญญัติต่อไป การให้เงินช่วยพรรคการเมืองก็เพื่อเป็นรางวัลตอบแทน ในประเทศอังกฤษให้เงินช่วยเหลือพรรคถือเป็นการซื้อชื่อเสียงเกียรติยศของผู้ที่มีหรือเคยมีชื่อเสียงและฐานะดีในสังคม ส่วนในสหรัฐอเมริกา การให้เงินช่วยเหลือพรรคการเมืองเป็นจำนวนมาก อาจหมายถึงโอกาสที่จะได้ไปดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในต่างประเทศ เช่น ตำแหน่งเอกอัครราชทูตในประเทศที่สำคัญ ๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และอิตาลี ซึ่งการบริจาคจะต้องเป็นจำนวนเงินระหว่าง 50,000 ถึง 250,000 เหรียญสหรัฐ

ในปี ค.ศ.1974 สภาคองเกรสได้ผ่านรัฐบัญญัติการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของสหพันธ์⁵ ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ.1975 มีสาระสำคัญคือ บุคคลคนหนึ่งสามารถช่วยเหลือผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งได้ไม่เกินคนละ 1,000 เหรียญ ส่วนองค์การต่าง ๆ ก็จะช่วยได้ไม่เกินคนละ 5,000 เหรียญ การเลือกตั้งที่สำคัญ ๆ ได้กำหนดไว้ดังนี้

ในการแข่งขันชิงตำแหน่ง ประธานาธิบดีซึ่งมีขึ้นทุก ๆ 4 ปีนั้น นักรัฐศาสตร์อเมริกันมักเรียกว่าเป็นเกมส์การเงิน (Money game) โดยได้มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริจาคเงิน โดยที่รัฐบาลกลางจะช่วยค่าใช้จ่ายในการประชุมหยั่งเสียงขั้นต้น (Primaries) และการเลือกตั้งทั่วไป (general Election)

1. การเลือกตั้งประธานาธิบดีในการเลือกตั้งข้างต้น (Primaries) จะใช้จ่ายได้ไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ต่อผู้สมัคร 1 คน และไม่เกิน 20 ล้านดอลลาร์ ในการเลือกตั้งทั่วไป สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมใหญ่ของพรรค (National Convention) เพื่อทำการคัดเลือกแต่งตั้งตัวแทนของพรรค และกำหนดนโยบายของพรรค (Platform) เพื่อทำการชิงชัยในตำแหน่งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี จะใช้จ่ายได้ไม่เกิน 2 ล้านดอลลาร์ (คือแต่ละพรรค)

2. ตำแหน่งวุฒิสมาชิก (Senator) นั้น ในการเลือกตั้งขั้นต้นจะใช้จ่ายเงินได้ไม่เกิน 100,000 เหรียญ และในการเลือกตั้งทั่วไปค่าใช้จ่ายต้องไม่เกิน 150,000 เหรียญ

3. ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (Congressman) นั้น ในการเลือกตั้งขั้นต้น จะใช้จ่ายได้ไม่เกิน 70,000 เหรียญ

4. สำหรับการใช้จ่ายในการเลือกตั้งประธานาธิบดี ในปี ค.ศ.1984 นั้น มีรายละเอียดคือ ก่อนการประชุมใหญ่ระดับชาติ ผู้สมัครแต่ละคนจะใช้จ่ายได้ไม่เกิน 20.2 ล้านดอลลาร์ โดยรัฐบาลกลางจะต้องช่วยได้ไม่เกินครึ่งหนึ่ง ส่วนค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่ของพรรคระดับชาตินั้น ใช้ได้ไม่เกิน 6 ล้านดอลลาร์ ซึ่งทั้ง 6 ล้านดอลลาร์นี้เป็นเงินอุดหนุนของรัฐ (Public

⁵The Federal Election Campaign Act Amendment 1974

Funds) ผู้สมัครแต่ละคนอาจใช้ได้สูงถึง 4 ล้านดอลลาร์ เพื่อทำการหาทุน (Fund Raising) และแต่ละคนอาจใช้เงินส่วนตัวได้อีกคนละ 50,000 ดอลลาร์

ภายหลังการประชุมใหญ่ของพรรค ตัวแทนของพรรคที่จะชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสามารถใช้จ่ายเงินในการหาเสียง (general Election Campaign) ได้ถึง 40.4 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐทั้งสิ้น ส่วนตัวผู้สมัครนั้น สามารถออกเงินส่วนตัวเพื่อการหาเสียงได้อีกคนละ 50,000 ดอลลาร์ รวมกับค่าใช้จ่ายที่พรรคที่สังกัดอยู่จำนวนประมาณ 7 ล้านดอลลาร์

6. เงินทุนพรรคการเมืองไทย

ศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัย ได้เขียนไว้ในพรรคการเมือง⁶ ว่าการที่พรรคการเมืองจะมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่น พรรคการเมืองต้องมีทุน สมาชิกพรรคการเมืองจะต้องอยู่ในระเบียบวินัย สมาชิกพรรคต้องมีสมรรถภาพ คีตธรรม และความประพฤติของสมาชิก จะเห็นได้ว่า เงินทุนของพรรคเป็นเรื่องที่จำเป็นที่สุด พรรคการเมืองต้องมีทุน ถ้าไม่มีเงินเสียแล้ว พรรคการเมืองก็ไม่สามารถทำอะไรได้ รายได้ของพรรคการเมืองไทยนั้นจะมี 2 ประเภท คือ รายได้ที่เป็นตัวเงิน และรายได้ที่เป็นทรัพย์สินหรือสิ่งของ รายได้ที่เป็นตัวเงินอาจเป็นค่าบำรุงที่เก็บจากสมาชิกที่เก็บเป็นรายปี หรือตลอดชีพ⁷

รายได้ของพรรคสหประชาไทย จะมาจากรายได้จากค่าบำรุงของสมาชิก รายได้จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค รายได้จากกิจกรรมซึ่งไม่ขัดต่อ พ.ร.บ. พรรคการเมือง พ.ศ.2511⁸ สำหรับพรรคประชาธิปไตย ได้จำแนกรายได้พรรคออกเป็นรายได้สามัญ กับรายได้พิเศษ รายได้สามัญคือรายได้ปกติ เช่น ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน ค่าบำรุง ส่วนรายได้พิเศษได้แก่ รายได้ที่ผู้มีจิตศรัทธาให้ทรัพย์สินแก่พรรคโดยทางยกให้ หรือโดยทางนิตินัยกรรม⁹

รายได้ของพรรคการเมืองของไทยส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากค่าสมาชิก หรือค่าบำรุง เพราะในทางปฏิบัติผู้ที่ให้เงินสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองจะได้แก่ สมาชิกผู้ก่อตั้งพรรคที่มีอำนาจในทางการเงิน ที่อยู่ในระดับผู้บริหารพรรค หรือกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องและผูกพันกันกับบุคคลในระดับผู้บริหารของพรรค

การกำหนดควบคุมทางการเงิน

ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ.2524 ห้ามมิให้พรรคเกี่ยวข้องในเรื่องต่อไปนี้¹⁰

⁶ดร.หยุด แสงอุทัย, พรรคการเมือง (โรงพิมพ์พิมพ์เนต กรุงเทพฯ, 2517). หน้า 58-620.

⁷ รายได้ของพรรคชาติสังคมประชาธิปไตย พ.ศ.2493

⁸ รายได้ของพรรคสหประชาไทย พ.ศ.2511

⁹ รายได้ของพรรคประชาธิปไตย พ.ศ.2511

¹⁰ พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ.2524 คัดจาก 98 ร.จ. ตอนที่ 111 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 8 กรกฎาคม

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้พรรคการเมืองใดหรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อกระทำการอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักรราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้พรรคการเมืองใด หรือสมาชิกผู้ได้รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อดำเนินกิจการพรรคการเมืองหรือเพื่อดำเนินกิจการทางการเมือง จาก

- (1) บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย
- (2) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในประเทศไทยหรือนอกประเทศไทย
- (3) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย มีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้า
- (4) องค์กรหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือมีผู้จัดการ หรือกรรมการเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย
- (5) บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลที่ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินกิจการพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการทางการเมืองจากบุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตามมาตรา ๔๐ (1) (2) (3) (4) หรือ (5) ให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่พรรคการเมืองใด หรือสมาชิกผู้ใดเพื่อดำเนินกิจการพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการทางการเมือง

มาตรา ๓๕ หัวหน้าพรรคการเมืองและผู้ดำเนินกิจการสาขาพรรคการเมืองต้องจัดทำบัญชีของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง ต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามที่เป็นจริง คือ

(1) บัญชีแสดงจำนวนเงินที่พรรคการเมืองได้รับและได้จ่าย ทั้งรายการอันเป็นเหตุให้รับหรือจ่ายเงินหรือหลักฐานการรับเงินและจ่ายเงินทุกครั้ง

(2) บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของพรรคการเมือง

รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับมาโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติให้ได้รับยกเว้นการที่จะต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๓๖ หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดให้ทำบัญชีรายรับรายจ่าย และงบบุคลากรของพรรคการเมืองอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือน งบดุลต้องมีรายการย่อแสดงจำนวนทรัพย์สินและหนี้สินของพรรคการเมือง

งบดุลนั้นต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ลงในงบดุลนั้น

ให้ส่งสำเนางบดุลไปยังสมาชิกที่มีชื่อในทะเบียนก่อนวันนัดประชุมใหญ่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และให้มีสำเนางบดุลเปิดเผยไว้ที่สำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองเพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้ด้วย

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุล ให้ส่งงบดุลนั้นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน

มาตรา ๓๗ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหาร ผู้ดำเนินกิจการสาขาพรรคการเมือง สมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ในพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอบบัญชีตามที่จำเป็น

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมืองใด หรือสมาชิกผู้ใดเพื่อเป็นการจูงใจให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกกระทำการอันเป็นการป้อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศหรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน

ตัวอย่างคำถามท้ายบทที่ 8

ปัจจัยในการดำเนินงานของพรรคการเมือง

อค์นัย

ข้อ 1 จงอธิบายปัจจัยในการดำเนินงานของพรรคการเมืองนอกเหนือไปจากองค์การนอกพรรค ว่ามีอะไรบ้างและทำไมจึงต้องมี

ข้อ 2 ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมืองไทย พ.ศ.2524 ตาม ม.39 นั้น ได้บัญญัติข้อห้ามมิให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใดรับเงิน ททรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด นั้นมีวัตถุประสงค์อะไรจึงได้บัญญัติไว้เช่นนั้น อธิบาย

ปรนัย เลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก 5 ตัว

ข้อ 1 เงินทุนของพรรคการเมืองไทยนั้นมีที่มาจาก

1. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
2. เงินบริจาคที่ได้จากต่างประเทศ
3. ค่าบำรุงสมาชิก
4. กลุ่มผลประโยชน์ทุกกลุ่มที่มีอยู่
5. ออกสลากกินแบ่ง

ข้อ 2 จากการวิเคราะห์ตัวเลขค่าใช้จ่ายการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ.1966 นั้น เงินทุนที่เป็นรายจ่าย 250 ล้านดอลลาร์ จากยอดใช้จ่ายทั้งหมด 350 ล้านดอลลาร์ นั้น เป็นเงินทุนที่มาจาก

1. หน่วยงานรัฐบาล
2. ภาคเอกชน
3. ค่าบำรุงสมาชิก
4. การบริจาคขององค์การกุศลสงเคราะห์
5. งบราชการลับ

คำตอบปรนัย

ข้อ 1 คือ (3)

ข้อ 2 คือ (2)